

# תורת ההסתברות

פרק 47 - התפלגות מינימום ומקסימום (פרק 6 ממ"ן 13)

תוכן העניינים

1. כללי..... 1

## התפלגות מינימום ומקסימום:

**רקע:**

**התפלגות מקסימום:**

נניח ש- $X_i$  הינם משתנים מקריים בלתי תלויים בעלי אותה התפלגות רציפה.

נגדיר את:  $U = \max(x_1, x_2, \dots, x_n)$ . מתקיים ש:  $F_U(t) = (F_X(t))^n$ ,

ולכן:  $f(u) = n \cdot (F_X(u))^{n-1} \cdot f_X(u)$ .

**התפלגות מינימום:**

נניח ש- $X_i$  הינם משתנים מקריים בלתי תלויים בעלי אותה התפלגות רציפה.

נגדיר את:  $Z = \min(X_1, X_2, \dots, X_n)$ . מתקיים ש:  $F_Z(t) = 1 - (1 - F_X(t))^n$ ,

ולכן:  $f(z) = n \cdot [1 - F_X(z)]^{n-1} \cdot f_X(z)$ .

**דוגמה (הפתרון בהקלטה):**

$X_i \sim \exp(\lambda)$

הוכיחו כי:  $\min(x_i) \sim \exp(n\lambda)$ ,  $i = 1, 2, \dots, n$ .

## שאלות:

- (1) ענו על הסעיפים הבאים:
- א. הוכיחו שאם  $X_i$  מתפלג רציף עבור כל:  $i = 1, 2, \dots, n$  באופן בלתי תלוי עם פונקציית צפיפות  $f(x)$  ו-  $Z = \min(X_1, X_2, \dots, X_n)$ , מתקיים
- $$f(z) = n[1 - F_x(z)]^{n-1} \cdot f_x(z) \quad \text{ש:}$$
- ב. הוכיחו שאם  $X_i$  מתפלג רציף עבור כל:  $i = 1, 2, \dots, n$  באופן בלתי תלוי עם פונקציית צפיפות  $f(x)$  ו-  $U = \max(x_1, x_2, \dots, x_n)$ , מתקיים ש:
- $$f(u) = n \cdot (F_x(u))^{n-1} \cdot f_x(u)$$
- (2) אורך חיי רכיב מתפלג מעריכית עם תוחלת של 30 יום.
- א. מכשיר בנוי מ-3 רכיבים בלתי תלויים המחוברים במקביל. בנו את פונקציית ההתפלגות המצטברת של אורך חיי מכשיר.
- ב. חזרו על סעיף א' אם הרכיבים מחוברים בטור.
- ג. מה התוחלת והשונות של אורך חיי המכשיר המתואר בסעיף ב'?
- (3) בכיתה 30 תלמידים, כל תלמיד נרדם תוך זמן המתפלג אקספוננציאלית עם קצב של 8 הירדמויות בשעה. המורה צועק אחרי שנרדם התלמיד הראשון ועוזב את הכיתה שנרדם התלמיד האחרון.
- א. מה הסיכוי שיצעק אחרי פחות מדקה?
- ב. מה הסיכוי שיצא מהכיתה אחרי פחות מדקה?
- (4) 3 אנשים משתתפים בתחרות ריצה ל-100 מטרים. כל אחד מהם רץ את המרחק בזמן שהוא משתנה מקרי בעל התפלגות אחידה בתחום בין 10 ל-12 שניות.
- א. מה הסיכוי שהמנצח סיים את הריצה בזמן הגבוה מ-10.5 שניות?
- ב. מה הסיכוי שהמפסיד סיים את הריצה בזמן הנמוך מ-11.2 שניות?
- ג. מהי התפלגות זמן הריצה של המפסיד בתחרות? מצאו את התוחלת והשונות שלו?
- (5)  $X_1, X_2$  מתפלגים נורמאלית סטנדרטית.
- נגדיר את:  $Z = \min(X_1, X_2)$  ואת:  $Y = \max(X_1, X_2)$ .
- א. חשבו  $P(Z > 1)$ .
- ב. חשבו  $P(Y > 1)$ .
- ג. חשבו  $P(Y > 1 / Y > 0)$ .

6) רונית נכנסת למכון יופי. היא מבצעת טיפול פדיקור ומניקור בו זמנית. משך זמן הפדיקור מתפלג מעריכית עם תוחלת של 20 דקות ומשך זמן המניקור מתפלג מעריכית עם תוחלת של 15 דקות. נניח שאין תלות במשך זמן הטיפול של המניקור והפדיקור.

- א. מצאו את ההסתברות שמשך זמן הטיפול לא יעלה על שעה.  
 ב. ידוע שמשך זמן טיפול הפדיקור עלה על 10 דקות. מה ההסתברות שמשך זמן בטיפול במכון היופי לא יעלה על 20 דקות?

7) נתון ש:  $X \sim \exp(\lambda)$  ו-  $Y \sim \exp(\mu)$ .  $U = \min(x, y)$  כמו  $x, y$  בלתי תלויים. הוכיחו כי:  $U \sim \exp(\mu + \lambda)$ .

8)  $X_1$  ו-  $X_2$  שני משתנים מקריים רציפים בלתי תלויים המתפלגים אחיד בין 0 ל-1. נגדיר:  $Y = \max(x_1, x_2)$ . חשבו את:  $P(Y > 0.5)$ .

9) נתון ש-  $X_i \sim U(0, 2)$  בלתי תלויים זה בזה כאשר:  $i = 1, 2, \dots, 5$ . מצאו את פונקציית הצפיפות של:  $T = \max(X_i)$ .

10) נתון משתנה מקרי  $X$  בעל פונקציית הצפיפות הבאה:

$$f(x) = \begin{cases} 3x^2 & 0 \leq x \leq 1 \\ 0 & \text{תא } \pi \end{cases}$$

נגדיר את:  $W = \max(X_i)$  כאשר:  $i = 1, 2, \dots, 10$ . חשבו את  $E(W)$ .

### תשובות סופיות:

(1) הוכחה.

$$(2) \text{ א. } F_u(t) = \left(1 - e^{-\frac{1}{30}t}\right)^3 \text{ ב. } Z \sim \exp\left(\lambda = \frac{1}{10}\right)$$

ג. תוחלת: 10, שונות: 100.

(3) א. 0.9817 ב. 0.

(4) א. 0.421875 ב. 0.216 ג. תוחלת: 11.5, שונות: 0.15.

(5) א. 0.02518 ב. 0.2922 ג. 0.3896.

(6) א. 0.9328 ב. 0.2898.

(7) הוכחה.

(8) 0.75

$$(9) \frac{5}{2} \cdot \left(\frac{t}{2}\right)^4$$

$$(10) \frac{30}{31}$$